

Åbo Akademin kulttuurihistoriallinen laitos kerää tietoja, jotka koskevat eräiden hyönteisten kansanomaisia nimityksiä ja kansanomaisia käsityksiä samoista hyönteisistä. Tämä kyselykaavake koskee

P U N K K I A.

Punkki, jonka latinalainen nimi on *Ixodes ricinus*, kuuluu hämähäkkieläimiin. Se asustaa metsäisessä maastossa erityisesti koivunvesakossa, lepikossa ja ruohikossa, josta se varsinkin laiduntamisaikana joutuu liikkuvaan karjaan, jopa koiriin ja ihmisiin. Naaras on hyvin verenhimoinen ja moniväkäisellä pistinkärsällään se puhkaisee "isäntänsä" ihoon reiän ja alkaa imeä verta. Tämä tummanvärinen punkki, joka kiinnittyessään on n. 2 mm pituinen, paisuu verta imettyään vähitellen litteästä punkista herneen tai pavun kokoiseksi palleroksi, jolloin se tulee myös vaaleammaksi väriltään. Jos yrittää väkisin irroittaa ihoon tarttuneen punkin, niin kärsä jää helposti ihon sisään aiheuttaen tulehduksen.

Älkää unohtako liittää vastauksen yhteyteen tietoja siitä mihin paikkuntaan (pitäjään, kuntaan, kylään) kertomuksenne viittaavat ja samalla ilmoittanette myös täydellisesti nimenne.

Turussa,

HELMER TEGENGREN
professori

Löytyykö punkkeja paikkakunnallanne? Oletteko huomanneet esiintyykö niitä vähemmän tai runsaammin kuin ennen, tai ovatko ne mahdollisesti kokonaan hävinneet? Miksi nimitätte sitä paikkakunnallanne? Onko uskottu, että punkki levittää määrättyjä sairauksia ihmisiin ja eläimiin? Mitä sairauksia sen on katsottu levittäneen tai levittävän? Onko ollut jokin olettaus itse eläimen levinnäisyydestä? Onko oletettu, että punkki on yhteydessä pahoihin henkiin tai paholaiseen? Onko sen katsottu olevan yhteydessä pahoihin ihmisiin? Onko ennen arveltu, että pahat voimat tai ihmiset olisivat taikoneet punkkeja ihmisten tai eläinten päälle? Onko punkista puhuttu kääpiöitten yhteydessä? Onko punkista puhuttu lappalaisten yhteydessä? Löytyykö paikkakunnallanne puheenparsia, sanontatapoja tai loruja punkista? Tunnetteko jotakin tapaa, jolla voi suojautua punkilta tai jotakin keinoa, jolla kansanuskon mukaan voi sen pitää loitolla?

Kertokaa kaikki punkkiin liittyvät kansanomaiset kertomukset, jotka suinkin tiedätte.